

Aneemonen

Medlemsblad för
Hallsbergs Naturskyddsförening
Nr 1 2019

Innehåll

Ordföranden har ordet	3
Verksamhetsberättelsen	5
30 år med Hallsbergs Naturskyddsförening ...	10
Inbjudan till Årsmöte	20
Programmet	21

Omslagsbilderna (fram- och baksidorna)

Bilder av fortsatt arbete.

Det är i år 30 år sedan vi nystartade Hallsbergs biologiska förening som en krets av Naturskyddsföreningen. Det firar vi bland annat med att låta större delen av detta nummer av Anemonen bestå av bilder från olika händelser under dessa 30 år.

Omslaget, både fram- och baksida, visar arbete i Broby äng som varit en del av verksamheten nästan från början.

På framsidan jobbar Inger Eriksson våren 1993 med att röja en naturstig genom skogen i det nya reservatet.

På baksidan är den övre bilden från samma tillfälle som bilden på framsidan. Det är Bo Ståhl från Hallsbergs kommun som jobbar tillsammans med Håkan Lindgren från naturskyddsföreningen. Bo var en viktig drivande kraft för att få kommunen att avsätta Broby äng som naturreservat. Den undre bilden är från våren 2015, när vi röjer stigen från det som fallit ner den senaste vintern. Vi ser Kerstin Johansson, Östen Tylebrink, Arne Holmer, Inger Eriksson, Ingela Wallin och Monica Nilsson.

/Sture Hermansson

Hallsbergs Naturskyddsförening

hallsberg.naturskyddsforeningen.se

Kontaktpersoner:

Ingela Wallin 070-2764103
Arne Holmer 073-042 98 65

På vår hemsida finns mera:
förutom programmet finns länkar,
bilder från olika aktiviteter, gamla nummer av Anemonen

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Det nya året 2019 blåstes in med hjälp av stormen Alfrida! Värst var östkusten drabbat. Över 38 m/sek i stormbyarna. 100 000 hushåll blev utan ström. Färjorna till Åland och Gotland var inställda. Broar var avstängda för trafik och ändå hände en tragisk olycka på Stora Bältbron i Danmark. Ett tåg och en lastbilscontainer var inblandade med flera döda och många skadade. Så här mitt i landet var det lite lugnare. För egen del blåste kompostlocket iväg och julgranen, som jag förankrat i altanracket vätte lika fort, som jag ställde upp den.

I köket har alla almanackor hängts upp. Där finns allt från fåglar, katter, kultur, natur, fjäll, hembygd, Sverige, scoutalmanacka m.m. Sen ska man helst komma ihåg och byta blad när det blir ny månad! Vilket jag inte alltid lyckas med!

I år fyller vår förening 30 år! 1989 omstartades Hallsbergs Biologiska Förening som slumrat sött i flera år. Av någon anledning hamnade jag mitt i smeten. Fråga mig inte hur, för jag minns inte! Men plötsligt stod jag som ordförande! Jag blev inte kvar där så länge, eftersom jag flyttade till världsmetropolen Gårdsjö utanför Hova. Fast det dröjde inte så länge förrän jag åter var ordförande, nu i Gullspångskretsen. Efter 14 år i förskoringen var jag tillbaka i Hallsberg och snart åter på tronen! Efter så många år som ordförande kan jag väl tycka, att det är dags för en ny Boss bakom spakarna! Härmed utlyser jag så en tävling! Den som till nästa år kan hitta en ny ordförande ska tillsammans med blivande Bossen bjudas på en läcker måltid i mitt hem! Jag tror inte ni kommer att bli besvikna!

Mycket har jag lärt mig på att vara ordförande och mycket roligt har jag haft! Många trevliga vänner har kommit och gått. Och många finns även kvar!

Vårt första program som vi gjorde, skrev jag för hand med mina karakteristiska versaler. En gammal elev, som hamnat i Borås och jobbade som brev-bärare, skulle en dag lämna ett brev i en

brevlåda och kände igen stilen. Hon vände på brevet och visst var det gamla fröken som skickat en hälsning! Hur som helst blev vårt första program för 1990 på tre sidor, mycket ambitiöst kan jag tycka när jag läser det. Det som görs, det görs ordentligt! Men sedan tog Arne Holmer över och skrev allt på sin skrivmaskin, för jag tror inte han hade någon dator på den tiden! Och bättre sekreterare får man leta efter! Han har varit med och strävat med denna syssla i alla de 30 åren! Hurra för honom! I vår första styrelse satt även Sture Hermansson! Mannen som kan allt! Allt från småkryp, mossor, lavar, svampar, tekniska grejer som datorer, kameror och vad ni än kan komma på! Hurra även för honom! Detta nummer av Anemonen kommer att innehålla minnen från åren som gått och på årsmötet blir det bildvisning från fornstora dar! Välkomna till det!

I oktober reste jag till Baskien i norra Spanien. Efter att ha landat i Madrid for vi med buss norröver mot det berömda vindistriktet Rioja. Baskerna är ett forntida folk av okänt ursprung. Baskien eller Euskadi, som det heter på baskiska, är en viktig industriregion och fiske spelar en stor roll. Det baskiska språket, euskera, som inte är släkt med något annat språk, används på många skyltar och de flesta städer har två namn.

Den andra dagen gör vi vårt första stopp i Santo Domingo de la Calzada, där pilgrimsleden till Santiago de Compostela går rakt igenom staden.

Santo Domingo var ett helgon på 1100-talet som anlade broar och vägar (calzadas) åt pilgrimerna. Han lät även uppföra ett sjukhus. Vi gick lite på pilgrimsleden och mötte flera pilgrimer, som hade ett musselskal hängande på sina ryggsäckar, symbolen för helgonet. Vi besökte katedralen, som var rikt utsmyckad. Där fanns bl.a. en bur med en levande tupp och höna i. De byttes visst ut efter någon månad eller så. För många hundra år sedan avvisade en tysk pilgrim en flickas närmande, varvid hon anklagade honom för stöld. Han hängdes då, men när hans föräldrar kom visade det sig att han levde i galgen. Föräldrarna gick till domaren, som avfärdade det som struntprat! Han är inte mer levande än den stekta tuppen på min tallrik, sa domaren. Varpå tuppen reste sig upp och gol! Så kan det gå!

Vi anländer så till Bilbao, där vi bor ett par nätter. En eftermiddag besöker vi Guggenheimmuseet, som invigdes 1997. Enbart byggnaden är en upplevelse i sig. Den amerikanske arkitekten Frank Gehry är pappa till verket, som innehåller Guggenheims samling av modernistisk och samtida konst liksom tillfälliga utställningar. Tyvärr fick man inte fota inne i museet. Där fanns så häftiga saker! På golvet stod en jättestor kvinnosko med hög klack och allt i rosa. Den var uppbyggd av kastruller! I taket hängde en enorm kristallkrona. När man kom nära upptäckte man, att den bestod av enbart tamponger, som tur var ej använda! Och inga vykort fanns det att köpa på föremålen i de tillfälliga utställningarna. Fasaden på byggnaden är täckt av titan. 60 ton gick det åt och ändå är lagret bara 3 mm tjockt! Utanför byggnaden sitter en stor hund, som är täckt av blommor. Den vattnas av ett inre system och blommorna byts ut allt efter årstiden.

Kvällen avslutades så på museets restaurang med en gourmetmiddag. Vi åt och drack så mycket gott varje dag! Restaurangerna var verkligen väl valda! Och hur mycket vin pimplade vi inte på alla vingårdar vi besökte? Härliga tider, strålande tider!

Nästa dag besökte vi kuststaden San

Sebastian, en riktig badort, om man så vill. Vi vandrade strandpromenaden ut till klipporna där konstnären Eduardo Chillida skapat järnsculpturer av kollosala format och tyngder. "Vindarnas kam" var dess namn.

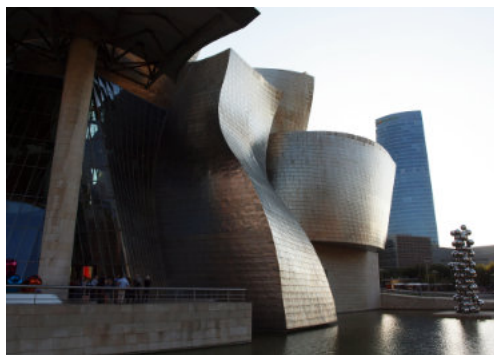
Sista dagen besökte vi Gernika. I april 1937 bombade tyskarna staden sönder och samman på general Francos begäran. I Madrid hänger Picassos tavla "Guernica" över händelsen. På en vägg i staden fanns bilden uppmonterad som en mosaikvägg. Tavlan innehåller så mycket detaljer att tolka.

Gernika har en stor symbolisk betydelse för baskerna. Baskiska ledare har här mötts under en ek och hållit rådslag. Vi besökte en park med en förstenad 300-årig ekstam liksom en nyplanterad ek. Där fanns ett hus där baskernas parlament sammanträffar. Taket är ett stort glastak med eken avbildad, som är en symbol för baskernas urgamla rötter och bilder på folk som debatterar sina rättigheter.

Efter en vecka i detta spännande och för mig okända område av världen, återvände vi så till vårt gamla Sverige med många intryck!

I föreningens verksamhetsberättelse för 2018 kan jag läsa, att vi är 325 medlemmar familjemedlemmar inräknat. Det är många, som jag inte känner och aldrig träffat. Ni är så välkomna till våra möten, exkursioner och andra tillställningar! Så roligt om ni vill vara med!

Ingela Wallin

Hallsbergs Naturskyddsförening

Verksamhetsberättelse 2018

Styrelsen presenterar härmed verksamhetsberättelsen för år 2018.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande	Ingela Wallin
Vice ordf.	Sure Hermansson
Sekreterare	Arne Holmer
Kassör	Ingrid Ohlsson
Övriga ledamöter:	
	Kerstin Pettersson
	Kerstin Johansson
	Inger Eriksson
	Monica Nilsson

Styrelsesuppleanter:

Anette Nilsson, Tage Aronsson,
Sture Sjöstedt, Irene Eriksson,
Maria Eriksson.

Styrelsemöten:

Styrelsen har under året förutom årsmötet haft åtta protokollförda sammanträden. I maj och augusti samlades vi i klubbstugan i Herrfallsäng. Vid övriga styrelsemöten har vi varit på Knutens dagcentral. Till Knuten lämnade vi vid decembermötet en julgrupp med Amaryllis som tack för att vi fått vara där vid våra sammankomster.

Möten, konferenser och kurser:

Länsstämman ägde i år rum i Hasselfors den 21 april. Vår krets deltog med sex personer: Sture Hermansson, Arne Holmer, Kerstin Johansson, Monica

Nilsson, Ingrid Ohlsson och Rune Torstensson. Röstberättigade valda ombud från Hallsberg var Arne, Ingrid, Kerstin och Monica. Rune Torstensson deltog som ledamot i styrelsen. Rune avgick och avtackades med presenter. Efter förhandlingarna besöktes Skagershultsmossen och det nybyggda utsiktstornet. Vi guidades där av David Tverling.

Vi oroas av *planerad koboltbrytning* nära sjön Uden. Vid ett informations-/protestmöte den 9 april deltog Ingrid Ohlsson.

Vid en *Miljödag på USÖ* den 26 april deltog Kerstin Johansson och Sören Karlsson.

Hopajola hade sitt årsmöte den 16 maj i Naturens hus och då deltog Kerstin Johansson, Ingrid Ohlsson och Monica Nilsson.

Vi har fortsatt engagera oss mot *torvbrytning på Västmosse*. Det har varit två möten om detta, den 13 och den 27 mars. Det senare ett samrådsmöte vid vilket Ingrid, Ingela, Sture, Kerstin J och Anna-Lisa Svensson deltog. Under hösten erfor vi att Hasselfors inte gett upp planerna på torvtäkt i mossen utan driver ärendet vidare, dock med en brytningsmetod som skulle hindra spridning av damm vid brytningen.

Den 30 maj var det ett möte med *"Nykraft"* i Herrfallsäng. Kerstin Johansson var vår kontaktperson.

Vid invigningen av *naturreservatet Göksholm* deltog Kerstin J, Ingela och Ingrid.

Hallsbergskretsen är medlem i *Föreningen Vibybygden*. Ingrid Ohlsson har under året varit sekreterare vid Vibybygdens möten och hållit oss informerade om verksamheten där. Hallsbergskretsen är också ansluten till Hjälmarens vattenvårdsförbund och till Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund.

Den 1 september var vi av Valdemar Andersson i *Östernärkes naturvårds-*

Foto: Arne Holmer

Rune Torstensson avtackas efter sin tid i länsförbundets styrelse.

förening inbjudna till ett samarbetsmöte. Ingela Wallin och Inger Eriksson deltog i mötet. Där beslöts att vi ska delge varandra våra program och eventuellt ordna några gemensamma aktiviteter.

Kretskonferens 10 november i Sandvadtugan i Asker. Där deltog Ingela, Ingrid och Maria. David Tverling ledde mötet. Skogsgruppen informerade om sitt arbete. Diskussioner fördes om hur skogen ska hanteras på vår fastighet Rundberget. Det goda samarbetet mellan Hallsbergs- och Kumlakretsen lovordades.

Skrivelser och kontakter med myndigheter och organisationer:

Sture har haft kontakt med *kommunen* angående skötseln av Broby äng. Den 24 maj hade vi ett möte i Broby äng med Stefan Lööf, ny för året som miljöstrateg och utredare i Hallsbergs kommun. Då deltog Sture, Ingrid, Kerstin J, Inger Eriksson och Karl Gustaf Nilsson.

Vi har granskat handlingar rörande planerad bebyggelse i Samsala. Vi fann det vara ett lämpligt område för villabebyggelse.

Kerstin Johansson har ställt frågor till kommunen angående olämplig nedhuggning av träd i tätorterna.

Vi har tagit del av ett samrådsunderlag från *Brevens bruk* rörande reglering av vattenflödet förbi samhället. Dammarna, som är så betydelsefulla för samhällets vackra miljö, kommer att bevaras. Det ska ordnas fiskpassager på olika sätt förbi vattenfallet. Regleringen av vattennivån i sjön Sottern ser ut att bli bra även i fortsättningen, viktigt med tanke på storlommarnas häckning. Vi såg således positivt på de ändringar som ska göras.

Klubbstugan i Herrfallsäng:

Vi har fått hyreskontraktet förnyat för stugan i Herrfallsäng. Hyressumman är densamma som förut. Arne har haft kontakt med Anna-Karin Roos på länsstyrelsen och lämnat förslag på vissa förbättringar. Innertaket börjar spricka och fönstren behöver målas om, eventuellt behövs också bättre kittning. Rökkanalerna har provtryckts och fått godkänt.

På eftermiddagen den 22 maj samlades ett gäng och städade i stugan.

Uggleekursionen i mars startade som vanligt i stugan. Två styrelsemöten var också förlagda hit.

Den 17 augusti hade vi en liten trevlig surströmmingsskiva där tillsammans med Kumlaföreningen

Broby äng

Vi har fortsatt att ta ett visst ansvar för naturreservatet, i första hand vandringsstigen genom området. Den 26 april röjde vi stigen för bättre framkomlighet. Kommunens personal hade enligt överenskommelse från förra året röjt bort träd som fallit över stigen. Vid vår träff med Stefan Lööf i Broby äng den 24 maj diskuterade vi bl.a. skötseln som skulle fortsätta som förut, vilket innebär att stigen röjs av kommunens personal en gång på våren och ängen slås en gång på sommaren och en gång på hösten. I år, under den exceptionellt varma och torra sommaren, hade kommunen kommit överens med en fårbonde att slå ängen på sommaren och ta hand om höet. Detta blev emellertid inte genomfört och ängen blev bara slagen en gång i september av personal från Maskinring Örebro län. De upptäckte också att vildsvin hade bökat i en del av ängen. Det var första gången vi noterat vildsvin i Broby äng, och något mer besök blev det inte under hösten. Vi får se vad det blir i framtiden.

Naturstigen vid Vibysjön:

Medlemskapet i Föreningen Vibybygden medför bl.a. ansvar för att röja och städa den norra delen av stigen. Vi arbetade på stigen den 26 april.

Anemonen

Vår föreningstidning har som tidigare utkommit med två nummer med Sture Hermansson som redaktör. Eftersom vi har förstått att tidningen är uppskattad tänker vi fortsätta ge ut den med färgtryck och 24 sidor trots att kostnaderna är stora i relation till vår budget.

Hemsidan:

Sture Hermansson är huvudansvarig för vår trevliga och informativa hemsida.

Den har adressen
<http://hallsberg.naturskyddsforeningen.se>.

Studiecirklar

Tillsammans med Naturskyddsföreningen i Kumla har vi genomfört en studiecirkel om vatten, Ån 27, med fem olika sammankomster. Bl.a. har vi kollat kemi och förekomsten av växter och djur i bäckar och åar, Överstabäcken, Hjortkvarnsån, Kvismare kanal och Aspån i Julita. Vid slottet i Julita fick vi också information om dess genbank, och under

Lördag 17 mars. Ugglekväll

Ett gäng på 14 personer samlades, så som vi gjort i många år nu i klubbstugan i Herrfallsäng, och lyssnade på inspelade uggleljud. Sedan lyssnade vi en stund ute i naturreservatet, men inga ugglor hördes. Vi fortsatte ned genom skogarna förbi Hälla och Skogaholm, men det var tyst överallt denna kväll. Kunde det kanske bero på att det var ganska kylslaget, -12 grader? Ugglespaningen avslutades med korvgrillning runt en värmande brasa vid Sandviken invid sjön

Tisaren.

Söndag 8 april. Igeln.

Åtta personer besökte den ännu istäckta sjön. Tranor och grågäss stod där redan på isen och väntade på våren.

Lördag 14 april. Vårkänslor i Ekoparken.

Glädjande många hängde med ut i Hallsbergs Ekopark. Inte mindre än 30 personer deltog.

Torsdag 26 april. Broby äng och Vibysjön.

En kvällsvandring med busksax, såg och kratta på naturstigarna i Broby äng och vid Vibysjön. En grupp på sju personer vandrade runt och röjde först stigen i Broby äng. Efter en fikapaus fortsatte vi till stigen vid Vibysjön och röjde bort ris och löv från den del av stigen som vår förening tagit ansvar för.

Söndag 6 maj. Olles hage.

Reservatet i Asker är en tidigare hag- och ängsmark som vuxit igen till en lövskog. Vi guidades där av Jan Gunnarsson. Nitton deltagare.

Lördag 26 maj. Latorps äng och alunskifferbrott.

En intressant och trevlig dag. Vi guidades av Jörgen Stenlund. 14 deltagare.

Tisdag 5 juni. Naturnatten/månadens reservat. Finnakällan/Ögonakällan.

En mycket trevlig och välbesökt kväll, gynnad av skönt försommarvader. Den

Foto: Arne Holmer

Studiecirkeln studerar ruddammen vid Hallsbergs sockenkyrka

en guidad vandring information om olika varianter av humle.

Föreningsmöten och exkursioner i vårt program:

Tisdag 6 mars. Årsmöte.

Efter förhandlingarna avtackades Ingemar Hallberg och Sven Nederman då de efter många år avgick från styrelsen. Ingemar var med redan vid föreningens återstart 1989 och var således styrelsemedlem i 28 år, under lång tid som kassör. Vi underhölls under kvällen av naturfotografen Valdemar Andersson som visade bilder på temat "På spaning runt hörnet", om fåglar och andra djur i vår närhet. Som ett nytt inslag i årsmötet ordnades ett inkomstbringande lotteri. 36 personer deltog.

Kerstin och Sören tar sig lite att äta medan Åsa håller kontakt, kanske med pressen.

organiserades av Kerstin Johansson i samarbete med Hopajolas Åsa Wistrand. En liten orkester spelade. Vi informeras om källorna av Göran Thuvander, kollade intressanta växter invid bäcken och det ordnades diverse lekar. Ett 50-tal personer deltog.

Lördag 9 juni. Vandring längs Hjortkvarnsån.

Vi guidades av Kennerth Allansson som bjudit in oss till ett besök på naturstigen som går längs ån ned till sjön Ävern. Arbetet med den naturstigen var anledning till att PRO-gruppen i Hjortkvarn tilldelades kommunens miljöpris 2017. 24 deltagare.

Lördag 16 juni. Försommar i ekoparken.

Ekoparken är en konstgjord natur centralt i Hallsbergs tätort, skapad bl.a. för att reglera vattenflödet genom tätorten. På senare år har ett sångsvanpar häckat där men de var inte på plats den här dagen. 10 deltagare.

Lördag 30 juni. Bölets ängar och mangangruvor.

Denna dag blev det en lite längre resa. Reservatet ligger i Västergötland på gränsen mot Närke. Sture guidade en grupp på 10 deltagare.

Lördag 18 augusti. Nattflygare i Ekoparken.

Sture Hermansson organiserade kvällen. Åtta tappra deltagare motstod ett strilande regn som startade just som vi började kl.21 och som slutade just som vi gick därifrån vid 23-tiden. Trots regnet

samlades förvånansvärt många flygfän på det upplysta vita lakanet. Även flera fladdermöss var ute och jagade vilket vi konstaterade med vår ultraljuddetektor.

Lördag 8 september. Svamputflykt.

I år strövade vi i Stocksätterskogen bakom Hembygdsgården i Hallsberg. Hans-Åke Sandberg hjälpte oss med identifiering av de insamlade svamparna. Även Karl Gustaf Nilsson bidrog med sina kunskaper. Vi är lyckligt lottade i föreningen som har så duktiga mykologer att fråga till råds. Genomgången av svamparna ägde rum i en lada på hembygdsgården. Drygt 70 olika svamparter satte vi namn på. Deltagarantalet var 20.

Christina gör ett svampfynd i Stocksätterskogen

Söndag 23 september. Vandring runt Södra Dovrasjön.

Vackert väder. Mycket svamp i skogen. Bl.a. stora Karl-Johan och många biskopsmössor. Man kunde konstatera att diabasen i berggrunden gynnade växtligheten med hasselsnår och blåsippor. 17 deltagare.

Onsdag 26 september. Arkeologistudier.

Med anledning av arkeologiska utgrävningar av järnåldersgravar intill naturreservaten vid Broby ordnades spontant en informationskväll där med arkeologen Martin Edlund.

Fredag 5 oktober.

Hallsbergsmarken/Miljövänliga veckan

Den har genomförts på traditionellt sätt med hundratals besökare vid standet

Hans-Åke med sin svamputställning tillsammans med Maria och Irene.

på Storgatan, framlockade inte minst av Svamp-Hasses svamputställning. Alla våra Fixa-grejen-boschyrer delades snabbt ut. Under ett par veckor hade vi också en utställning på biblioteket på samma tema, dvs. "lappa, laga, återanvänd".

Biologiska museet med den sista björnen som sköts i Närke.

Tisdag 30 oktober. Besök på Biologiska museet i Örebro

Tillsammans med Östernärkes naturvårdsförening och Naturskyddsföreningen i Kumla. Detta intressanta skolmuseum är ett av de få, kanske det enda, riktigt välbevarade skolmuseet i Europa. Det fanns långtgående planer på att låta det skatta åt förgängelsen, men räddades genom en stark folkopinion. Det är nu omsorgsfullt renoverat och innehåller mycket intressant och spännande.

Tisdag 25 november.

Inbjudna av Östernärkes naturvårdsförening till Café-kväll i Sportstugan Sandvad med bildvisning av Valdemar Andersson.

Söndag 18 november. Medlemmarnas bilder.

Sjutton personer deltog i Kantakrogen. Förutom en mängd intressanta bilder och kortfilmer kunde vi under kvällen njuta av en god pumpapaj med vispgräddade efter recept av Kerstin J, tillagad av några av damerna i styrelsen.

Medlemsantalet:

Senaste rapporten från rikskansliet angav 325 medlemmar inräknat familjemedlemmar.

Sture Sjöstedts bortgång.

En av styrelsemedlemmarna, Sture Sjöstedt, avled under året. Han var medlem i styrelsen under de senaste åtta åren fr.o.m. 2011. Sture Hermansson deltog i begravnigen i Hallsbergs sockenkyrka.

Ekonomi:

Beträffande ekonomin hänvisas till särskild berättelse.

Slutord:

Även i år har Hallsbergskretsen haft flera aktiviteter tillsammans med Naturskyddsföreningen i Kumla. Vi tackar dem för ett år med givande och trevligt samarbete och ser fram mot ett fortsatt sådant.

Slutligen tackar vi medlemmarna för visat förtroende och önskar föreningen fortsatt framgång i verksamheten.

/Styrelsen

30 år

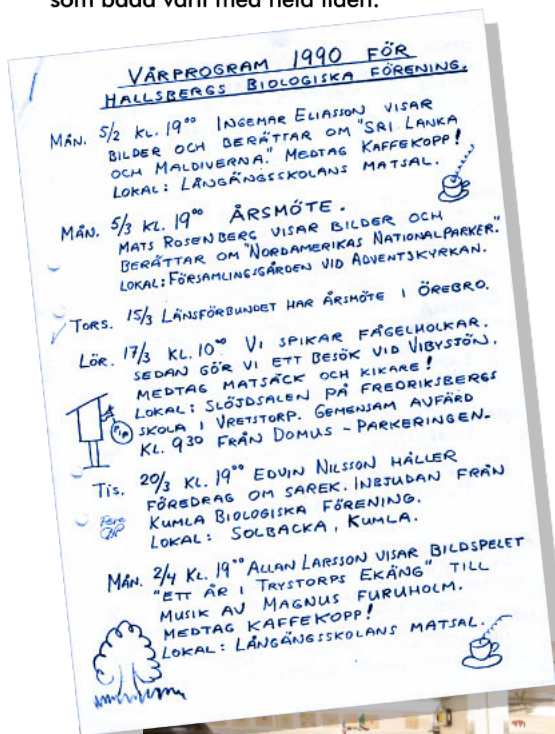
2019 är det 30 år sedan vi startade om Hallsbergs biologiska förening till en krets av Svenska naturskyddsföreningen. Här är lite minnen från de första 30 åren.

Text och bild: Sture Hermansson och Arne Holmer som båda varit med hela tiden.

Foto: Sture Hermansson

Ingela Wallin var pådrivande vid starten av föreningen. Här har hon fått ett levande smycke på jackan, kanske som tack för sitt arbete. Det skedde vid vår svamputflykt 10 sep 2005.

Vårt första aktivitetsprogram skrev Ingela för hand och innehöll bl.a. tillverkning av fågelholkar. Denna bild är från ett senare tillfälle, 16 feb 2010, när vi spikade holkarna i Folkasboskolan i Pålsboda. Ingela och Arne är nöjda med kvällens resultat.

Foto: Sture Hermansson

Broby äng

Detta naturreservat har varit ett andra hem för oss sedan det bildades som Örebro läns första kommunala

naturreservat 1991. I skötselplanen står inskrivet att det ska skötas i samråd med Hallsbergs naturskyddsförening.

Foto: Sture Hermansson

Karl Gustaf Nilsson upptäckte naturvärdena, särskilt den rika svampfloran på 1970-talet. Här har han funnit trådskein under en vedbit på marken. 28 maj 2007

Foto: Arne Holmer

De första åren slog vi en del av ängen med lie. Här skärper Sten Johansson och Tage Aronsson sina liar på ängens dag 7 aug 2004.

Foto: Arne Holmer

Här diskuterar Karl Gustaf, Sture, Tage och Inger skötseln av Broby äng med Tomas och Henrik från Länsstyrelsen. 21 april 2008

Klubbstugan i Herrfallsäng.

Vår stuga är ett gammalt torp som numera tillhör reservatet. Vi hyr det av Länsstyrelsen för 100 kr. om året. Det finns inte el i huset och en av våra första uppgifter var att renovera skorstenen. Vår dåvarande kassör, Håkan Lindgren skaffade en gjutjärns kamin och nu kan vi elda både i vedspisen och kaminen.

Foto: Sture Hermansson

I maj kan man närma sig stugan genom sankt persnycklar och gullvivor.

Håkan och Clas-Göran jobbar på skorstenen 16 aug 1992

Foto: Arne Holmer

Inger har glatt oss många gånger med sina tårter. Här firas Margareta, 70 år.

Styrelsemöte i grönskan utanför stugan. Lisbet, Håkan, Sture, Tage, Carina och Leif. Inger och Clas-Göran sitter med ryggen mot kameran. 29 maj 1995.

Surströmmingsskiva i stugan tillsammans med Kumla naturskyddsförening. 23 sep 2011.

*Några gånger har vi gjort längre utflykter. Här är Sture i växthuset i Botaniska trädgården i Göteborg vid "Påskötrådet" Sophora toromiro som är utrotat på Påskön. Det lever fortfarande i några botaniska trädgårdar och återplanteringsförsök pågår.
9 maj 1998*

Foto: Arne Holmer

Foto: Sture Hermansson

Foto: Sture Hermansson

*Tage ledde vår studiecirkel om stora träd. Här försöker han och Arne omfamna kommunens grövsta ek, 7 m i omkrets. Den står vid Nordankyrka i Viby.
15 april 2005*

Inte bara djur, växter och svampar

I våra geologiska studiecirklar ledde oss Jan Johansson bland sedimentära bergarter och fossil. Det var musselskal från istidens slut i botten av Ekebymossen, gamla bläckfiskar i Kvarntorp och stenlager vid Vätterstranden som skapats nära sydpolen. Och mycket mera.

“Opalexpertern” Lennart Säf bom berättade om spännande resor i Australien och hjälpte oss att finna intressanta mineral i våra hemtrakter.

*T.h. Sven Nederman och Jan J. lyfter upp ett block med trilobiter och annat intressant.
26 aug 2000*

*Nedan. Lennart S. ser på när Sture och Eivor söker värdefulla mineraler.
12 september 1999.*

Foto: Arne Holmer

Foto: Arne Holmer

Vi använder mosippan i vår logotyp. Det beror på att den beskrevs för vetenskapen när Linné passerade Hjortkvarn där den växte i mängd. Arten har nu svårt att överleva och Arne har lagt ner ett stort jobb för att få dem att växa kvar här. På bilden visar han oss sina framgångar på Vissbodamon där sippor växt upp ur frön han sått där. 24 april 2007.

En av höstens begivenheter är när vi ger oss ut för att plocka så många svampar vi hinner på någon timma innan vi samlas och får veta vad vi funnit. Karl Gustaf har varit vår expert många gånger. 7 september 2008.

På jakt efter salamandrar i Tomta hagar. Med hjälp av lampan lyckades vi se en och annan salamander innan den försvann i vattnet. Och några fladdermöss som flög omkring oss var också för snabba för att fångas av kameran. 24 april 2007

Vår årliga ugglekväll har alltid varit populär. Ofta har vi också hört några ugglor innan vi avslutat vid grillblasan. 18 mars 2006

Fjärilar är alltid stimulerande naturupplevelser. Här samlas deltagarna i studiecirkeln omkring ett fynd i Tripphult. Till höger en skogsvisslare som deltog i cirkeln på sitt sätt. 23 maj 2010.

Vi firade Naturskyddsföreningens 100-årsjubileum tillsammans med Kumlaföreningen i Kumla kyrkas gård Hult.

T.v. Vår ordförande Ingela och Kumlas ordförande Åke Teljå trivs tillsammans. 5 juni 2009

Skogvaktaren Stig Enetjärn på Brevens bruk guidar oss på Bystadnäset. Med kikarna spanade vi in storlommor ute på sjön Sottern och på avstånd kunde vi i höga träd se fiskgjuse och boplatsen för en spännande nykomling i sjön - havsörn. Längst fram Bittis Karlén, till höger bakom henne Stig med handen på kikaren. Vi skymlar också Margareta Bergström, Sven Nedermann, Inger Eriksson och Karl Nordin. 22 apr. 2008

Mera fåglar hoppas vi på. En ny uggleholk i Kumlas naturreservatet Hult. Martin T. Åke T. Åke N. Ingall T, Arne och Sven. 30 okt 2010

Du hälsas välkommen till

Årsmöte

i Hallsbergs Naturskyddsförening

Tisdag 12 mars 19.00

Dagcentralen Knuten Hallsberg

Efter årsmötet

*Bildvisning med återblickar från 30 år med
Hallsbergs Naturskyddsförening*

Varmt välkomna!

Kaffe serveras.

Ta gärna med
intresserade vänner

/Styrelsen

Studie
främjandet

Vi är en krets av

Naturskyddsföreningen

PROGRAM 2019

**Tisdag
12 mars**

Årsmöte

Efter själva årsmötet:

Bildvisning med tillbakablickar från 30 år med Hallsbergs naturskyddsförening

Dagcentralen Knuten Hallsberg kl. 19.00

**Lördag
16 mars**

Ugglekväll

Vi samlas i stugan i Herrfallsäng och fikar och lyssnar till inspelade ugglor. Sedan fortsätter vi med att försöka lyssna till levande ugglor i naturen. Kvällen avslutas runt en brasa någonstans. Ta gärna med något att grilla.

Samling vid Coop Hallsberg kl. 18.00 eller Herrfallsäng kl. 18.30

*Ansvarig: Arne Holmer 073-042 98 65,
Sture Hermansson 072-721 35 87*

**Lördag
6 april**

Igeln

Vårmorgon med tranor och korvgrillning vid fågelsjön i barrskogen mellan Skogaholm och Pålsboda.

Kumla naturskyddsförening som byggt och underhållit tornet vid Igeln firar också **Hopajolas 25-årsjubileum**

Avresa från Coop Hallsberg kl. 08.00

Ansvarig: Åke Teljå 019-578962

**Lördag
13 april**

Ekoresa

Gyttorps skolträdgård och ekogårdar.

Avresa Coop Hallsberg kl. 8.45, Kumla kyrka kl. 9.00.

Ansvarig: Laila Jensen 073- 648 38 26

**Onsdag
17 april**

Björka lertag

Fåglar och grodlek vid det nyröjda lertaget.

Avresa från Coop Hallsberg 17.15

Ansvarig: Åke Teljå 019-578962

**Lördag
11 maj**

Vårmorgon vid Säbylund

Kumla naturskyddsförenings traditionella vårvandring med utgångspunkt från stugan i Ekenäs. Kl. 06.00

Ansvarig: Åke Teljå 019-578962

**Lördag
25 maj**

Biologisk mångfald i Viby

De tre grannreservaten i Viby: Oxaryggen, Nalavibergs ekäng och Broby äng. Slätteräng, beteshage med gamla ekar respektive slutet lövskog med ekar.

Vi firar den **biologiska mångfaldens dag** och **Hopajolas 25-årsjubileum**. Hopajola har bidragit till samtliga dessa reservat.

Avresa Coop Hallsberg kl. 9.00

Ansvarig: Sture Hermansson 072-721 35 87

**Onsdag
5 juni**

Naturnatten vid Skåle klint och gård

Med utgångspunkt från grillplatsen vid Tisaren nedanför Skåle gård gör vi en vandring upp på Skåle klint eller längs stranden, allt efter lust och förmåga.

Vi avslutar kvällen vid grillplatsen.

Avresa från Coop Hallsberg kl 18.00

Ansvarig Kerstin Johansson 076-782 80 60

**Lördag
15 juni**

Matstorpakärret

Matstorpakärret ligger vid Matstorpabäcken som rinner ned mot Skogaholm. Kärret slogs förr till vinterfoder för djuren. Där växer nu ängsnycklar m.m. Gummistövlar är lämpliga skodon.

Avresa från Coop Hallsberg kl 09.00

Ansvarig: Åke Teljå 019-578962

**Lördag
29 juni**

Lejakärret

Lejakärret är ett rikkärr i närheten av Fanthytan norr om Lindersberg med orkidéer mm. Beroende på väder och tid kanske vi hinner med något mera besök på reservat i närheten.

Räkna med heldagsutflykt.

Avresa från Coop Hallsberg kl 09.00

Ansvarig Kerstin Johansson 076-782 80 60

Tubkikaren

Föreningen äger en tubkikare som kan vara till stor glädje vid fågelstudier.

Lånas ut gratis till medlemmar.

Sture Hermansson 072-721 35 87

sture@sturehermannsson.se

Klubbstugan

Föreningens klubbstuga, det gamla torpet i Herrfallsäng, kan hyras av medlemmar för 100:- per dygn.

**Fredag
26 juli**

Slåtter vid Ekenäs

Vi hjälps åt att slå vid Kumlaföreningens stuga vid Säbylund. Efter slåttarna som bör vara klart ca kl. 12 bjuder föreningen deltagarna på silllunch.

kl. 9.00 vid Ekenäs

Ansvarig: Åke Teljå 019-578962

**Söndag
18 augusti**

Södra Kilsbergen

Baggetorps hembygdsgård med Sveriges äldsta äppleträd, Tryggeboda limstensgruvor.

Avresa från Coop Hallsberg kl. 09.00

Ansvarig: Kerstin Johansson 076-782 80 60

**Lördag
7 september**

Svampar

Vi åker till någon lämplig svamplokal. Hans-Åke Sandberg hjälper oss sedan att identifiera svamparna.

Avresa kl. 9.00 från Coop Hallsberg

Ansvarig: Arne 0730-42 98 65

**Lördag
21 september**

Göljestigen

Höstvandring längs en fin vandringsled i Kilsbergen.

Avresa från Coop Hallsberg kl. 09.00

Ansvarig: Monica Nilsson: 073-068 90 45

**Söndag
17 november**

Medlemmarnas bilder

Vår traditionella avslutning av året

Vi kopplar av med fika och bilder från året som gått.

Ta gärna med dig några bilder. Vi har utrustning att visa dem.

Kantakrogen Hallsbergs hembygdsgård kl. 17.00

Ansvarig: Sture 072-721 35 87

OBS! Vi måste göra programmet månader i förväg.

Kontrollera gärna programmet med vår hemsida eller ansvarig för aktiviteten.

Lämpliga kläder och matsäck gäller alltid!

Info via e-post: Om du lämnar din e-postadress till riks eller direkt till sture@sturehermannsson.se kan du få del av information och påminnelser jag skickar ut inför varje aktivitet.

Vi samarbetar ofta med Naturskyddsföreningen i Kumla. De har hemsidan kumla.naturskyddsforeningen.se

*Våra arrangemang
sker i samarbete med
Studieförbundet*

